

Verslag Informele SPC 29 en 30 maart 2016

Eind maart vond de halfjaarlijkse informele bijeenkomst van het Sociaal Beschermingscomité plaats. Het Sociaal Beschermingscomité (Social Protection Committee, SPC) adviseert de Raad voor sociale zaken en werkgelegenheid (EPSCO Raad). Naast de maandelijkse vergaderingen in Brussel kregen de leden van het SPC – beleidsmedewerkers uit verschillende EU-lidstaten – deze keer de kans om Amsterdam te ontdekken. Na een verfrissende boottocht van Amsterdam Centraal naar de Marinekazerne neemt ieder lid plaats achter zijn of haar bordje waar het land van herkomst op prijkt.

Staatssecretaris Jetta Klijnsma heet de leden welkom en benadrukt in haar [speech](#) de verbanden tussen het bestrijden van armoede en het bevorderen van sociale inclusie en kansen voor iedereen. Het project [Souprise](#) van het Amsterdamse bedrijf Soupalicious is volgens Klijnsma een perfect voorbeeld van een integrale aanpak van armoedebestrijding. Want wat is er nou heerlijker dan soepen gemaakt van restgroenten die na de oogst overblijven op het land? Niet alleen Voedselbanken Nederland profiteert van deze aanpak, maar ook de leden van de informele bijeenkomst genieten tijdens de lunch van de verrassende en verse ingrediënten.

Back to other business. Na een presentatie van Daphne Ahrendt van [Eurofound](#) hebben we een beter beeld bij de huidige stand van zaken. Eurofound schaarst kinderen, grote families (met meer dan vier afhankelijke kinderen), jongeren (15-18 jaar) en gehandicapten onder de vier meest kwetsbare groepen op dit moment. Daarbij geven grote families het vaakst aan dat zij zich sociaal uitgesloten voelen. Het gaat hier om mensen die zich bijvoorbeeld buiten de maatschappij voelen staan en de maatschappij als steeds gecompliceerder ervaren. Uit onderzoek blijkt ook dat mensen met een laag inkomen tevredener zijn met hun leven wanneer zij niet (ook nog eens) schulden hebben. *Life satisfaction* heeft dus niet alleen te maken met de hoogte van het te besteden inkomen.

Een innovatieve en integrale aanpak is volgens Eurofound nodig om deze misstanden aan te pakken. Nu horen we de termen 'innovatief' en 'integrale aanpak' vaker langskomen. Eurofound geeft gelukkig een richting aan waarin we kunnen zoeken. Zo kan het ontwikkelen van beleid holistisch worden benaderd – wat niet meer betekent dan het zoeken van raakvlakken met andere beleidsterreinen. Hoe kunnen collega's in het veld die zich bezig houden met verschillende onderwerpen elkaar versterken? Daarnaast is er specifieke aandacht nodig voor de manier waarop mannen en vrouwen verschillen in de manier waarop zij te maken krijgen met armoede en schulden. Een genderspecifieke benadering (en meer onderzoek daarnaar) wordt hierbij aanbevolen. Tenslotte benadrukt Eurofound dat een integrale aanpak natuurlijk niets is zonder het betrekken van het maatschappelijk middenveld (*civil society*). Benader ook eens die minder voor de hand liggende organisatie bij je in de buurt. Alleen inclusief beleid is immers effectief beleid.

De [Gemeente Utrecht](#) doet nog een duit in het zakje met een presentatie door Toke Tom, directeur Maatschappelijke Ontwikkeling. De gemeente merkt dat kwetsbare groepen het overzicht verliezen in de wirwar aan regels en het contact met verschillende maatschappelijke werkers. Daarom begon de gemeente al in 2011 met een nieuwe visievorming, vooruitkijkend op de decentralisatie. Momenteel werkt de Gemeente Utrecht met 500 sociale werkers en 18 buurtteams. Uitgangspunt is dat één sociale werker één casus op zich neemt, eventueel met ondersteuning vanuit de teams. De nieuwe aanpak rust op vier pijlers: activering van mensen, preventie (schulden), samenwerken met sociale diensten en de simplificering van regels.

Neem bijvoorbeeld de laatste pijler. Met de [City Deal \(zie pagina 25\)](#) creëren Utrecht, Enschede, Leeuwarden, Zaandam en Eindhoven een proeftuin om zo'n 15 tot 20 huishoudens in deze steden pragmatisch te ondersteunen. Want wat nu als je niet wist dat snelheidsboetes zich opstapelen of dat je meer had moeten krijgen bij je ontslag? Ook door samen te werken met sociale diensten worden dergelijke situaties in een vroeger stadium gedetecteerd. Zo merkte de Gemeente Utrecht dat mensen die in schulden dreigen te raken, als eerst niet hun zorgverzekering, energierekening en huur kunnen betalen. Het opvragen van gegevens hierover bij verschillende diensten vergt een nauwe samenwerking, waarbij ook wordt gelet op privacy gevoeligheid. Als een buurtteam een situatie tegenkomt waarin sprake is van (naderende) schulden en/of armoede, is de eerste prioriteit het stabiliseren van de situatie. De gemeente schrikt hierbij niet van een hands-on aanpak, door kleine bedragen beschikbaar te stellen om mensen snel uit de grootste penarie te helpen. Vervolgens legt het buurtteam de onderliggende oorzaken bloot en biedt, waar nodig, psychologische ondersteuning.

Een dergelijke pragmatische benadering lijkt de rest van de aanwezigen aan te spreken. Na presentaties van lidstaten Letland en Noorwegen – die o.a. jongeren en de samenwerking met *social enterprises* benoemen als belangrijk aandachtspunten – klinken instemmende geluiden over het Nederlands voorbeeld gepresenteerd door de Gemeente Utrecht. De bijeenkomst eind maart stond in het teken van kennisdeling en het wisselen van goede voorbeelden. Klik [hier](#) voor meer informatie over de informele SPC.